



ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: M. O.
trvale bytem

zastoupen: JUDr. Pavel Holub
advokát, sídlem Kopečná 14, Brno

proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlím Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 11. 2017, č.j. 570 411 1127/315 - MSI

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci žalobce JUDr. Pavlu Holubovi, advokátu, se sídlem Kopečná 14, Brno se přiznává odměna za zastupování žalobce ve výši **9438 Kč**, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Brně do **30 dnů** ode dne nabytí právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) brojil žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 11. 2017, č.j. 570 411 1127/315 - MSI (dále jen „napadené rozhodnutí“), byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 19. 7. 2017, č.j. 423/570 411 1127 (prvostupňové rozhodnutí), kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí žádosti o přiznání invalidního důchodu pro nesplnění doby pojištění.
2. Prvostupňové rozhodnutí žalované bylo vydáno na základě posudku OSSZ ve Vyškově ze dne 21. 6. 2017, podle něhož byl žalobce uznán invalidní ve III. stupni ode dne 2. 2. 2017 (pokles pracovní schopnosti 70 %). Nicméně invalidní důchod nebyl žalobci přiznán pro nesplnění podmínky potřebné doby pojištění v rozhodném období.

II. Napadené rozhodnutí

3. V napadeném rozhodnutí žalovaná přezkoumala prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu s přihlédnutím k uplatněným námitkám žalobce.
4. V námitkovém řízení před žalovanou na základě posudku lékaře žalované ze dne 24. 10. 2017 došlo ke stanovení nového data vzniku invalidity, a to dnem propuštění z plicního oddělení dne 8. 8. 2016, kdy byla žalobci spirometrií zjištěna těžká porucha ventilace. K dispozici byla zdravotnická dokumentace ošetřujícího lékaře a odborné nálezy z lékařských vyšetření z let 2016 a 2017.
5. Za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je považováno zdravotní postižení uvedené v kapitole X (postižení dýchací soustavy), oddílu B (dolní dýchací cesty), položce 3c (astma pod nedostatečnou kontrolou přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., o posuzování invalidity, ve znění pozdějších předpisů. Pokles pracovní schopnosti činil 70 % (při využití zvýšení ve smyslu § 3 odst. 2 vyhl. o posuzování invalidity).
6. Rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu je astma bronchiale s přechodem do chronické plicní obstrukční nemoci se středně těžkou až těžkou poruchou ventilace a s opakovanými projevy dekompenzace v období od srpna 2016 do ledna 2017 s úpravou stavu za hospitalizace, nyní s pokračující dispenzární péčí plicní a alergologické ambulance. Jedná se o asthma bronchiale pod nedostatečnou kontrolou i při zavedené léčbě.
7. Žalovaná dále zjišťovala v řízení o námitkách, zda žalobce splňuje podmínku doby potřebné doby pojištění. Za tím účelem stanovila dvě alternativní rozhodná období ve vztahu k datu vzniku invalidity. V období dvaceti let před vznikem invalidity dosáhl žalobce doby pojištění v délce šesti let a 16 dnů doby pojištění, zatímco v rozhodném období deseti let před vznikem invalidity dosáhl žalobce místo potřebných pěti let pouze 3 roky a 1 den doby pojištění (viz k tomu osobní list důchodového pojištění ze dne 8. 11. 2017 připojený k napadenému rozhodnutí).

8. Žalovaná uzavřela, že žalobce v žádném z alternativně stanovených rozhodných období nesplnil podmínku potřebné doby pojištění, a proto námitky zamítla jako nedůvodné.

III. Žaloba

9. Žalobce podal proti napadenému rozhodnutí původně dvě téměř identické žaloby, přičemž druhá z nich byla projednávána u krajského soudu v řízení sp. zn. 33 Ad 3/2018. Posléze však v tomto řízení po ustanovení zástupce z řad advokátů došlo ke zpětvzetí žaloby, takže řízení o ní bylo zastaveno.
10. Ohledně geneze zdravotního stavu žalobce lze uvést, že od roku 1999 trpí velmi závažnou středně těžkou a nadměrnou dlouhodobou dušností. Objevuje se exacerbace bílého hleny. Dále žalobce připomněl prodělanou sinusitidu v roce 2011.
11. Podle přesvědčení žalobce je celé řízení v jeho věci zmanipulováno, neboť neměl tušení, jaký je spisový materiál. Došlo k účelovému výběru části jeho zdravotní dokumentace, kde chybí to podstatné.
12. Stran stanovení data vzniku invalidity žalobce zpochybnil jak posudek OSSZ ve Vyškově ze dne 21. 6. 2017, kterým bylo datum vzniku invalidity stanoveno ode dne 2. 2. 2017, tak i posudek lékaře žalované z námitkového řízení ze dne 24. 10. 2017, podle něhož byl den vzniku invalidity stanoven ke dni 8. 8. 2016. Namítl, že mezi posudky OSSZ ve Vyškově a posudkem žalované je neshoda. Žalobce tvrdí, že datum vzniku invalidity mělo být stanoveno významně dříve. Proto navrhl vypracování nového posudku o invaliditě.

IV. Vyjádření žalované a replika žalobce

13. Ve svém **vyjádření k žalobě** ze dne 16. 5. 2018 společnému pro obě žaloby směřující proti napadenému rozhodnutí žalovaná navrhla spojení obou věcí ke společnému projednání. K věci samé uvedla, že zhodnotila doby žalobcova zaměstnání a pojištění shodně podle evidenčních listů důchodového zabezpečení a pojištění, které má ve své centrální evidenci, do níž byly zaslány zaměstnavateli žalobce. Doba evidence žalobce u Úřadu práce ČR bez výplaty hmotného zabezpečení po 31. 12. 1995 byla započtena v maximálně možném rozsahu tří roků před vznikem invalidity, na což byl žalobce v napadeném rozhodnutí upozorněn.
14. K datu vzniku invalidity žalovaná uvedla, že oproti výsledkům prvostupňového řízení došlo k přehodnocení na základě posudku lékaře žalované ke dni 8. 8. 2016. K napadenému rozhodnutí žalovaná vyhotovila nový osobní list důchodového pojištění. Před tímto nově zjištěným datem vzniku invalidity žalobce v rozhodném dvacetiletém období (8. 8. 1996 do 7. 8. 2016) získal žalobce jen šest roků a 16 dnů doby pojištění, a v desetiletém období od 8. 8. 2006 do 7. 8. 2016 získal žalobce jen 3 roky a 1 den doby pojištění. Jelikož ani po změně data vzniku invalidity žalobce nezískal potřebnou dobu pojištění, byly námitky zamítnuty.

15. Pokud žalobce poukázal na rozdíly v obou osobních listech důchodového pojištění, je to způsobeno tím, že žalovaná musela z důvodu změny určení data vzniku invalidity zohlednit údaje odpovídající tomu kterému datu. K námitce, že žalobci nebyl znám obsah posudkového spisu, poukázala žalovaná na ustanovení § 85a zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, podle něhož se v řízení ve věcech důchodového pojištění neuplatní vyjádření účastníků k podkladům pro rozhodnutí (§ 36 odst. 3 správního řádu).
16. Stran námitek týkajících se nesprávného zjištění data vzniku invalidity žalovaná navrhla vypracování posudku Posudkové komise MPSV.
17. V doplňujícím vyjádření ze dne 16. 5. 2018 poté, co bylo soudem zastaveno řízení o druhé žalobě vedené pod sp. zn. 33 Ad 3/2018, žalovaná odkázala v podstatných ohledech na své prvotní vyjádření a doplnila, že změna data vzniku invalidity v námitkovém řízení byla náležitě, srozumitelně a přesvědčivě zdůvodněna, a proto žalobu nelze považovat za důvodnou.
18. Žalobce ve své **replíce** ze dne 4. 10. 2018 prostřednictvím ustanoveného zástupce poukázal na to, že disponuje dobami pojištění v letech 1992 (3. 2. 1992- 25. 2. 1992), dále od 10. 1. 1996 do 29. 2. 1996. Dále byl žalobce evidován v evidenci uchazečů o zaměstnání 8. 1. 1997 do 13. 4. 1997, přičemž v období od 1. 3. 1996 byl zaměstnán u Vojenských staveb Brno. K tomu doložil potvrzení Úřadu práce ČR o vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání.
19. Dále žalobce tvrdil, že v období 28. 2. 2000 až 9. 7. 2017 byl veden rovněž v evidenci uchazečů o zaměstnání a v době od 30. 8. 1999 pracoval žalobce u společnosti T. S., spol. s r.o. do 27. 2. 2000 Toto období není podle žalobce uvedeno v evidenčním listu doby pojištění a bylo předmětem sporu o určení neplatnosti výpovědi vedeném u Okresního soudu ve Vyškově pod sp. zn. 7 C 365/2000. Žalobce uvádí, že mu z důvodu sporu nebyl předán zápočtový list a následně byl spor ukončen z důvodu úmrtí zaměstnavatele Ing. ., jednatele a společníka. Žalobce soudu navrhl, aby připojil předmětný spis vedený u Okresního soudu ve Vyškově.
20. Žalobce dále krajskému soudu předložil osobní list důchodového pojištění vydaný žalovanou. Ke sporu o datum vzniku invalidity, podle něhož se určuje rozhodné období pro zjištění doby pojištění, které je v předmětné věci klíčové, žalobce uvedl, že se připojuje k návrhu žalované na vypracování posudku Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí ohledně jistého ustavení tohoto data.

IV. Řízení před krajským soudem

21. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis žalované a posudkový spis OSSZ ve Vyškově včetně připojené zdravotní dokumentace žalobce.
22. Ze **správního spisu** žalované vyplývají následující skutečnosti. Z posudku OSSZ ve Vyškově ze dne 21. 6. 2017 vypracovaného v prvostupňovém řízení vyplývá, že rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole IX, oddílu B, položce 3c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb.,

pokles pracovní schopnosti 70%, datum vzniku invalidity ke dni 2. 2. 2017 (propouštěcí zpráva z hospitalizace MUDr. J. z Nemocnice Vyškov). Klíčovou invalidizující diagnózou žalobce je astma bronchiale středně těžkého stupně s přechodem do CHOPN 2/B – akutní exacerbace. Z posudku lékaře žalované ze dne 24. 10. 2017 vyplývá, že žalobce byl vyšetřen při jednání posudkové lékařky. Byla doložena též nová dokumentace, mj. propouštěcí zpráva z Nemocnice Vyškov (8. 8. 2016 – 24. 8. 2016), kde byl žalobce hospitalizován pro dušnost a středně těžkou poruchu ventilace. Rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu hodnocena podle kpt. X, odd. B., položky 3c - pokles pracovní schopnosti 70 %. Datum vzniku invalidity bylo stanoveno dnem propuštění z plicního oddělení.

23. Krajský soud nechal v řízení vypracovat **posudek PK MPSV**, pracoviště v Brně ze dne 2.4.2019. PK MPSV zasedala ve složení předsedy a dalšího lékaře z oboru interny, jakož i tajemnice komise. Žalobce byl pozván k jednání komise, ale z jednání komise opakovaně omluvil. PK MPSV vycházela z lékařských zpráv předložených žalobcem, posudkového spisu OSSZ Vyškov a zdravotní dokumentace praktického lékaře MUDr. D. V posudkovém hodnocení PK MPSV uvedla, že žalobce je posuzován jako manuální pracovník, u něhož je v popředí dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu perzistující astma bronchiale středního stupně s přechodem do chronické obstrukční plicní choroby s častými exacerbacemi. Podle vyšetření počítačovou tomografií (CT) jsou přítomny post tuberkulosní změny levého hemithoraxu s pleuritis calcarea a bronchiektázie oboustranně převážně bazálně. Funkčně mimo stavy, kdy dochází k exacerbacím chronické obstrukční plicní choroby, je na spirometrickém vyšetření lehká až středně těžká kombinovaná ventilační porucha s převahou obstrukce. Žalobce není trvale limitován těžkou kardiální nebo dechovou nedostatečností, ale trpí relativně častými stavy subkompenzace či dekompenzace, které jsou řešeny i hospitalizací. PK MPSV konstatovala i přítomnost chronického recidivujícího vertebrogenního algického syndromu krční, hrudního a bederního úseku páteře se středně těžkou poruchou dynamiky a statiky celé páteře. Není však prokázána porucha funkce horních nebo dolních končetin ve smyslu těžších paretických nebo ztrátových postižení, těžkých poruch velkých kloubů či jiné těžké funkční poruchy pohybového či nosného aparátu.
24. Vzhledem k tomu, že žalobce se dožaduje přiznání invalidity od dřívějšího data předcházejícího dni 8. 8. 2016, k němuž byl stanoven vznik invalidity lékařem žalované, PK MPSV zkoumala dokumentaci praktického lékaře vedenou od roku 1998, podle níž převažovaly u žalobce potíže s páteří a nachlazení spojené s kašlem. Astma bronchiale je dokumentováno v lehkém stupni až v roce 2007. Ani nálezy z dalších let nedokumentují plicní obtíže vyjma kalcifikace levé plíce. Na podkladě doložených nálezů PK MPSV konstatovala, že zdravotní stav posuzovaného k datu 8. 8. 2016 odpovídal invaliditě III. stupně, nelze ale prokázat z důvodu důkazní nouze obdobně závažný stav dlouhodobě před výše stanoveným dnem invalidity. Proto PK MPSV dospěla k závěru, že je třeba potvrdit závěr lékaře žalované, že invalidita žalobce vznikla ke dni 8. 8. 2016. PK MPSV uzavřela, že rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce lze kvalifikovat pod kapitolu X, oddíl B, položky 3c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., tedy astma pod nedostatečnou

kontrolou s poklesem pracovní schopnosti o 60 %. Vzhledem k dalším onemocněním PK MPSV spatřuje důvod k navýšení míry poklesu pracovní schopnosti o 10 % na výsledných 70 %, což znamená invaliditu třetího stupně. Žalobce je schopen výdělečné činnosti pouze za zcela mimořádných podmínek.

25. Krajský soud ve věci nařídil **první jednání**, které se uskutečnilo za účasti žalobce, jeho zástupkyně v substituci a zástupkyně žalované dne 21. 5. 2019. Při jednání krajský soud vyslechl procesní přednesy stran a shrnul obsah soudního a správního spisu. Dále krajský soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 2. 4. 2019 a dal prostor stranám k vyjádření k provedeným důkazům a zjištěnému skutkovému stavu. Zástupkyně žalobce namítla, že žalobce byl v pracovní neschopnosti, a proto se nemohl zúčastnit jednání PK MPSV. K tomu doložila potvrzení o pracovní neschopnosti vystavené praktickým lékařem MUDr. V. D.
26. Krajský soud provedl důkaz předloženými potvrzeními o pracovní neschopnosti, z nichž vyplývá, že od 16. 1. 2019 do 1. 5. 2019 byl žalobce uznán práce neschopným. Kromě toho žalobce prostřednictvím své zástupkyně navrhl, aby byla zdravotní dokumentace doplněna o lékařské zprávy z Nemocnice Vyškov, plicního oddělení, kde se žalobce léčil již od 80. let s tuberkulózou a následně astmatem. Žalobce k věci osobně uvedl, že pravidelně chodí na plicní oddělení Nemocnice Vyškov od roku 1981. Zároveň tyto odborné nálezy nejsou podle žalobce součástí zdravotnické dokumentace praktického lékaře. Žalobce navrhl vypracování doplnění posudku vypracované na základě zdravotní dokumentace vyžádané z Nemocnice Vyškov, a to za období od roku 1981 do roku 2016. Dále žalobce navrhl vyžádání spisu Okresního soudu ve Vyškově sp. zn. 7 C 365/2000 týkajícího se řízení o neplatnosti skončení pracovního poměru s tím, že tento soudní spis může obsahovat listiny týkající se doby pojištění žalobce, které nejsou obsaženy ve správním spisu žalované. V této věci však mělo být řízení zastaveno pro úmrtí žalovaného (zaměstnavatele). Tomuto návrhu krajský soud nevyhověl, neboť námitka žalobce mířící proti závěru žalované o správnosti zjištění doby pojištění žalobce byla podána až v replice ze dne 3. 10. 2018, a tedy opožděně. Krajský soud po vyjádření zástupkyně žalované návrhu vyhověl a jednání odročil na neurčito za účelem vyžádání doplňujícího posudku PK MPSV, pracoviště v Brně.
27. PK MPSV v Brně vypracovala **doplnění posudku** ze dne 24. 9. 2019, v němž zasedala v totožném složení jako při prvním posudkovém jednání. Žalobce byl při jednání komise přítomen. Posudek se opírá o podklady předchozího prvotního posudku a navíc byla k jednání zapůjčena a prostudována zdravotní dokumentace Nemocnice Vyškov, plicního oddělení (MUDr. J.). K jednání žalobce již nepřinesl další lékařské nálezy. Žalobce dostal příležitost k vyjádření při jednání komise, nebyl však vyšetřen s tím, že vyšetření by podle názoru PK MPSV mohlo pouze konstatovat aktuální stav, ale z vyšetření by nebylo možno dovodit zdravotní stav v roce 2016 a dříve. V posudkovém hodnocení PK MPSV uvádí, že v letech 1981-1982 byl žalobce sledován pro tuberkulózu, kdy kultivace sputa byla negativní. Stejný výsledek byl shledán i při kontrolách v letech 1983 a 1984. V uvedené době byla dokumentována dušnost pouze při maximální námaze. V roce 1986 byla konstatována námahová dušnost, ale stabilizovaný zdravotní stav, což platilo i v roce 1987. V 90-tých letech

pokračovaly kontroly, ale zdravotní stav byl bez výraznějšího posunu až do roku 2015, kdy se objevily u žalobce bronchitické fenomény řešené ambulantní péčí praktického lékaře bez provedení spirometrického vyšetření. V roce 2016 se zmiňuje prodělaná hyperplastická pansinusitida s doporučením operačního řešení. Astmatické obtíže jsou perzistující, ale stabilizované a v uvedené době je astma hodnoceno jako středně těžkého stupně s exacerbacemi, přičemž dle spirometrického nálezu z konce roku 2016 je prokázána pouze lehká obstrukční porucha. Od roku 2017 již pokračuje zhoršování zdravotního stavu až do nynějška, kdy jde o perzistující astma těžkého stupně a CHOPN III stupně s častými exacerbacemi s přítomností těžké kombinované ventilační poruchy. PK MPSV tedy setrvala na svém závěru z posudku ze dne 2. 4. 2019, že invalidita žalobce vznikla nejdříve ke dni 8. 8. 2016.

28. Krajský soud nařídil **pokračování jednání** na den 22. 10. 2019, nicméně na žádost žalobce z důvodu jeho lázeňského pobytu odročil jednání na 26. 11. 2019. Pokračování jednání se zúčastnil jak žalobce, tak i jeho zástupkyně i žalovaná. Při jednání soud provedl důkaz doplňujícím posudkem PK MPSV ze dne 24. 9. 2019 a dal stranám příležitost k vyjádření k výsledkům dokazování. Žalobce se k tomu vyjádřil tak, že podle jeho názoru neměla PK MPSV k dispozici celou zdravotní dokumentaci, tzn. že zdravotní dokumentace nebyla kompletní. Dále uvedl, že pro neustálé zdravotní komplikace a hospitalizace neměl čas hledat chybějící lékařské zprávy. Byl dvakrát v lázních, z toho jednou odvolán k akutní hospitalizaci. Žalovaná se ztotožnila se závěry doplňujícího posudku. K námitkám žalobce uvedla, že nelze předpokládat, že by PK MPSV jakkoliv selektovala podkladovou zdravotní dokumentaci. Účastníci již další návrhy na dokazování nevznесли, a proto krajský soud ukončil dokazování. V konečných návrzích účastníci setrvali na svých procesních stanoviscích, přičemž zástupkyně žalobce poukázala na rozpor mezi napadeným rozhodnutím potvrzujícím prvostupňové rozhodnutí, které vycházelo z pozdějšího data vzniku invalidity (2. 2. 2017). Dále poukázala na to, že žalobci chybí doklady z některých zaměstnání, neboť bývalí zaměstnavatelé neplnili své zákonné povinnosti. Po přerušení jednání krajský soud přikročil k vyhlášení rozsudku ve věci samé.

V. Posouzení věci krajským soudem

29. Žaloba **není důvodná**.
30. Krajský soud považuje za nutné úvodem svého právního posouzení uvést, že ze žalobních bodů, které žalobce v soudním řízení vznesl, bylo možno meritorně posoudit pouze ty žalobní body, které byly v souladu s ustanovením § 71 odst. 2 s.ř.s. uplatněny ve lhůtě pro podání žaloby. Tato lhůta počala běžet dnem následujícím po dni doručení napadeného rozhodnutí žalobci, k němuž podle správního spisu došlo dne 7. 12. 2017. Dvouměsíční lhůta pro podání žaloby tedy uplynula dne 7. 2. 2018. V tento den také byla ke zdejšímu soudu podána žaloba (tzn. v poslední den zákonné lhůty). Následná doplnění žaloby včetně repliky ze dne 4. 10. 2018, která obsahuje

také nové námitky vztahující se přímo k žalovanou zjištěným a prokázaným dobám pojištění již tedy nemohla přinést další (nové) projednatelné žalobní body, nýbrž pouze upřesnění a vyjasnění již vznesených žalobních bodů. Krajský soud se tedy těmito námitkami meritorně nezabýval.

31. Nicméně i přesto krajský soud kontrolně ověřil, zda součty doby pojištění uvedené v osobním listě důchodového pojištění ze dne 8. 11. 2017 připojeném k napadenému rozhodnutí odpovídají závěrům žalované v napadeném rozhodnutí a shledal, že tomu tak je.
32. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6 zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.
33. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna (viz k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 5. 2013, čj. 6 Ads 11/2013-20, přístupný na www.nssoud.cz). Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek

Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz).

34. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, stanovení míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitostí posudku je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti. Jde-li přitom alespoň o invaliditu I. či II. stupně (tedy pokles pracovní schopnosti v rozmezí nejméně o 35%, avšak nejvíce o 69 %), musí posudek obsahovat rovněž tzv. pracovní rekomandaci, tedy doporučení stran vhodného druhu práce, kterou je pojištěnec schopen při svém zdravotním postižení vykonávat (srv. k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 6. 2012, čj. 4 Ads 19/2012-18, přístupný na www.nssoud.cz).
35. V předmětné věci není předmětem sporu mezi stranami ani samotná otázka invalidity žalobce, neboť jak v prvostupňovém tak i v námitkovém řízení žalovaná na základě posudků OSSZ ve Vyškově a svého lékaře dovodila, že žalobce je invalidní ve třetím stupni invalidity, neboť jeho pracovní schopnost poklesla o 70%. Veškerá projednatelná žalobní argumentace tedy míří k otázce, od kdy vznikla invalidita žalobce.
36. Již ve správním řízení byla otázka zkoumána posudkem OSSZ ve Vyškově ze dne 21. 6. 2017, v němž bylo shledáno, že invalidita žalobce vznikla ke dni 2. 2. 2017, což bylo následně korigováno v námitkovém řízení na základě posudku lékaře žalované ze dne 24. 10. 2017. Krajský soud v tomto ohledu nechal vypracovat posudek PK MPSV ze dne 2. 4. 2019 a dále také doplnění tohoto posudku ze dne 24. 9. 2019. Tyto posudky splňují potřebné formální náležitosti ve smyslu ustanovení § 7 vyhlášky č. 359/2009 Sb. Žalobce byl přítomen druhému posudkovému jednání a měl možnost uplatnit svůj názor k otázce vzniku invalidity. Nepřítomnost žalobce u prvního jednání PK MPSV nelze považovat za slabinu prvního posudku, neboť k posuzované otázce by stejně aktuální vyšetření žalobce nijak významně nemohlo přispět (viz k tomu doplňující posudek PK MPSV).
37. Z hlediska úplnosti posudkového hodnocení krajský soud uvádí, že i přes námitky žalobce vznesené při jednání soudu dne 26. 11. 2019 lze usuzovat, že PK MPSV vycházela z dostatečné podkladové zdravotní dokumentace, a to včetně dodatečně

vyžádané lékařské dokumentace poskytnuté Nemocnicí ve Vyškově z let 1981 až 1998 (následně je již zdravotní stav žalobce dostatečně mapován zdravotní dokumentací praktického lékaře). PK MPSV měla také k dispozici všechny lékařské nálezy, které žalobce předložil v průběhu soudního řízení. Z uvedených posudků podle názoru krajského soudu jednoznačně vyplývá, že rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce je zdravotní postižení uvedené v kapitole X, oddíl B, položky 3c přílohy k vyhl. č. 359/2009 Sb., tedy astma pod nedostatečnou kontrolou s poklesem pracovní schopnosti o 70 %, které žalobci způsobuje invaliditu ve třetím stupni.

38. K otázce vzniku invalidity se váže posudkové hodnocení obou citovaných posudků, neboť PK MPSV vyhodnotila vývoj zdravotního stavu žalobce podle dostupné zdravotní dokumentace a neshledala, že by bylo možno invaliditu žalobce dovodit již dříve před datem 8. 8. 2016. Za tím účelem PK MPSV na výslovnou žádost soudu zkoumala i starší zdravotní dokumentaci Nemocnice ve Vyškově, kde se žalobce od počátku 80. let léčil na plicním oddělení.
39. Pokud se týká žalobcových tvrzení, že již ve správním řízení docházelo k manipulacím s jeho posudkovou dokumentací, či že mu nebylo známo, co vlastně ve správním spisu je, krajský soud nemohl těmto výtkám přisvědčit. Žalobci svědčí jednak jako pacientovi právo k nahlédnutí do zdravotní dokumentace či k pořízení výpisu ze zdravotní dokumentace (§ 65 zákona č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů). Dále pak má žalobce ve vztahu k posudkové dokumentaci vedené okresní správou sociálního zabezpečení právo nahlížet do spisu a pořizovat si z něho kopie a výpisy.
40. Navíc krajský soud dává za pravdu žalované v tom, že podle ustanovení § 85a zákona č. 582/1991 Sb. v řízeních ve věcech důchodového pojištění se nepoužije ustanovení správního řádu o vyjádření účastníků k podkladům rozhodnutí. Argumentaci žalobce, že po celou dobu vedení správního řízení vůbec nevěděl, co je ve spisu, však nelze přisvědčit, neboť měl možnost se spisovou dokumentací sám seznámit.
41. Pokud dále žalobce namítal, že PK MPSV při tvorbě doplňujícího posudku (resp. při posudkovém jednání) neměla k dispozici úplnou zdravotnickou dokumentaci, krajský soud se s tímto názorem neztotožňuje. Žalobce neoznačil žádné konkrétní nálezy z inkriminovaného období, které by PK MPSV nehodnotila. V takovém podobě je jeho námitka pouhou spekulací, které krajský soud nepopřál sluchu.
42. Krajský soud hodnotil předložené posudky PK MPSV i z hlediska jejich přesvědčivosti. V první řadě konstatuje, že ohledně data vzniku invalidity ke dni 8. 8. 2016 došlo ke shodě mezi posudky lékaře žalované v námitkovém řízení (posudek ze dne 24. 10. 2017) a posudky PK MPSV ze dne 2. 4. 2019 a 24. 9. 2019. Tyto posudky jsou ve shodě i co do určení rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce. Tím byla také vysvětlena neshoda mezi posudkem OSSZ ve Vyškově a posudkem lékaře žalované ohledně data vzniku invalidity, která byla způsobena zejm. tím, že lékař žalované při posudkovém jednání obdržel od žalobce další lékařské zprávy k období vzniku invalidity v roce 2016. Další dokazování

v tomto ohledu již stranami navrhováno nebylo, a tudíž krajský soud vycházel z toho, že skutkový stav věci v otázce vzniku invalidity žalobce ke dni 8. 8. 2016 byl takto zjištěn náležitě a řádně.

43. Proto krajský soud dospěl k závěru, že žalovaná rozhodla v souladu se zákonem, pokud námitky proti prvostupňovému rozhodnutí zamítla, neboť ani v námitkovém řízení nebylo prokázáno splnění podmínky doby pojištění ani v jednom z alternativně stanovených rozhodných obdobích ve smyslu ustanovení § 40 odst. 2 ZDP s ohledem na doby prokázané ke dni vydání napadeného rozhodnutí.
44. Krajský soud na okraj věci uvádí, že žalobci nic nebrání v tom, aby si podal novou žádost o přiznání invalidního důchodu, a pokud se mu podaří doložit další doby pojištění ve stanoveném rozhodném období před vznikem invalidity (což v soudním řízení rovněž tvrdil), může dosáhnout nového posouzení podmínek nároku na invalidní důchod.

VI. Závěr a náhrada nákladů řízení

45. Z uvedených důvodů krajskému soudu nezbylo, než žalobu zamítnout jako nedůvodnou (výrok I.).
46. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl ve smyslu ust. § 60 s. ř. s., podle kterého nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl na věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. V dané věci neúspěšný žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok II.) a žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ex lege (§ 60 odst. 2 s.ř.s.).
47. Jelikož byl žalobci ustanoven zástupce z řad advokátů JUDr. Pavel Holub (usnesením zdejšího soudu 33 Ad 4/2018-26, které nabylo právní moci ke dni 2. 5. 2018), vyčíslil krajský soud odměnu, která mu náleží. Zástupce žalobce učinil ve věci celkem šest úkonů právní služby v sazbě 1000 Kč za jeden úkon (§ 9 odst. 2 ve spojení s § 7 advokátního tarifu), a to konkrétně převzetí a příprava zastoupení, doplnění žaloby ze dne 3. 6. 2018, replika ze dne 4. 10. 2018, účast u jednání soudu dne 21. 5. 2019 a dne 26. 11. 2019 a jednu prokázanou poradu s klientem ze dne 25. 11. 2019 přesahující jednu hodinu. Celkem činí odměna za vykonané úkony právní služby 6000 Kč, kterou krajský soud zvýšil o režijní paušál ve výši 1800 Kč (300 Kč za úkon), tedy celkem 7800 Kč. Jelikož ustanovený zástupce doložil, že je plátcem DPH, zvýšil krajský soud odměnu o částku připadající na tuto daň (21%). Ustanovenému zástupci žalobci tedy náleží odměna včetně příslušných náhrad ve výši 9438 Kč, která mu bude vyplacena za podmínek uvedených ve výroku III tohoto rozsudku.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje,

vyžadováno vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů pro výkon advokacie.

V Brně dne 26. listopadu 2019

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.